

Joan Lluís Bozzo: «Wert és ultradreta, practica una política d'extermini»

El director de Dagoll Dagom carrega contra la política del PP en matèria cultural | Publica 'Memòries trobades en una furgoneta', un recorregut pels primers anys de la companyia

Joan Lluís Bozzo és el director de la companyia de teatre Dagoll Dagom. Foto: Adrià Costa

Joan Lluís Bozzo (Barcelona, 1953), director de la companyia teatral Dagoll Dagom, ha volgut mirar enrere per explicar a 'Memòries trobades en una furgoneta' (Empúries, 2015), els inicis d'aquella aventura teatral. Tot explicant les vicissituds que van acompanyar els espectacles 'No hablaré en clase', 'Antaviana', 'Nit de Sant Joan' i 'Glups!', Bozzo estableix un paral·lelisme entre els anys de la transició, amb la dreta tardofranquista encara controlant alguns ressorts de poder i la situació actual, amb una política cultural del Partit Popular definida com un "acte de guerra contra un sector que ha estat sempre molt crític".

De fet, Bozzo no es mossega la llengua per criticar el ministre Montoro per "un IVA cultural absolutament letal" i especialment Wert, a qui acusa de pertànyer a la "ultradreta". "Practica una política d'extermini" assegura Bozzo sobre la gestió cultural del ministre espanyol de cultura.

-El llibre respon a una necessitat d'explicar la història de Dagoll Dagom?

-Respon a que sempre he estat donat a l'escriptura i em trobava que tenia força dietaris i

quaderns de direcció. Els Dagoll Dagom tenim un arxiu ben fet, molt curós, i una mica motivat pels 40 anys de la companyia vaig voler explicar com eren els inicis, perquè la gent de teatre parlem molt poc de com és la nostra feina. És publica molt teatre però reflexions sobre l'ofici, biografies, memòries, pensaments, teories... n'hi ha molt poc. Penso que d'aquí a poc temps no se'n recordara ningú i són record que ens han format molt.

-Serveix al lector pot comprendre com funciona una companyia teatral per dins, més enllà de les actuacions?

-Sí, perquè és la vida real d'una companyia de teatre en un país en transformació com va ser l'Espanya de la transició que nosaltres vam recórrer de dalt a baix i que era un moment ple d'esperança de limitacions de tota mena però coincidia amb la nostra joventut. L'energia, l'optimisme de pensar que el franquisme s'havia acabat i tot milloraria, el convenciment que res no tornaria a ser com era, que allò estava oblidat i mort. Després no va anar ben bé així, però en aquell moment estàvem convençuts que estàvem escrivint la història.

-També surt el context polític. Per exemple explica l'escissió que va viure el món teatral per decidir si es formava part de l'Assemblea de Catalunya o no.

-Sí. Era com si ara el sector del teatre es plantegés ingressar a l'ANC i uns diguessin que aquesta no és la feina de l'associació i altres sí. En aquells moments l'Assemblea de Catalunya venia a ser el que ara és l'ANC, i l'Assemblea d'actors i directors es va escindir. Hi havia una part liderada per Mario Gas i la CNT que no volien sentir ni parlar de l'Assemblea de Catalunya perquè no tenia res a veure amb els objectius de la professió, i l'altra part més dominada pel PSUC i la gent de més sensibilitat catalanista que sí volia entrar-hi i això va portar a la ruptura els anys 76-77 amb dues assemblees que es miraven amb antipatia.

-El llibre és un exercici de nostàlgia, un intent de recordar temps heroics?

-Sí, però ho ha de dir el lector. No em sembla un llibre només nostàlgic, sí que parla d'un temps passat en que érem joves, però amb sentit de l'humor i ironia respecte la mitificació de la joventut, perquè fèiem moltes ximpleries i moltes coses inútils, però amb el punt just de nostàlgia. No és un llibre per parlar d'una època daurada perquè tampoc ho penso així.

-'Memòries trobades en una furgoneta' parla de les primeres obres de la companyia fins a 'Glups!'. Això vol dir que hi haurà una segona part?

-Sí, ja la tinc escrita.

-No em digui que el títol serà 'Memòries trobades en una limusina'.

-[Riu] No, res de limusina. Parla de la implantació dels grans musicals al Paral·lel, 'Mikado', 'Mar i cel' i 'Flor de nit'. I de la reconstrucció, restauració i compra del Teatre Victòria. Però encara no tinc el títol.

-Quan veurà la llum?

-Per Sant Jordi de l'any que ve.

-Dagoll Dagom encara va en furgoneta?

-No. Després d'aquesta època que explico al llibre la furgoneta va passar a ser un petit autocar amb conductor i vam passar del carretera i manta a tenir uns tècnics amb uns camions que muntaven i uns actors que viatjaven en autocar.

-Alguna cosa d'heroica va tenir aquella època. Explica al llibre un viatge Tudela-Vic-Segòvia-Barcelona en quatre dies...

-...quatre dies i quatre funcions, muntar, desmuntar, conduir i actuar. Era sortir de Tudela a les dues de la nit després de desmuntar, anar fent torns els que conduïem, arribar a les 10 o les 11 del matí a Vic, muntar, actuar a la nit, desmuntar i anar cap a Segòvia, a a l'endemà el mateix fins a Barcelona. Dormíem a la furgoneta, on hi havia un llit molt cobejat.

-També esmenta la relació amb Els Joglars i amb l'Albert Boadella i la solidaritat davant els

seus problemes amb la justícia i com Boadella se'n va burlar de tot plegat ensenyant el cul. Quina relació té actualment amb Boadella?

-Cap. Fa anys i panys que no tenim contacte. Només segueixo les seves proclames neofeixistes, les fotos embolicat amb la bandera d'Espanya i el seu suport a les tertúlies més infectes.

-Fa uns anys es va fer una foto amb l'estelada i ensenyant el cul, però pel que vostè explica, la dèria ja la tenia d'abans.

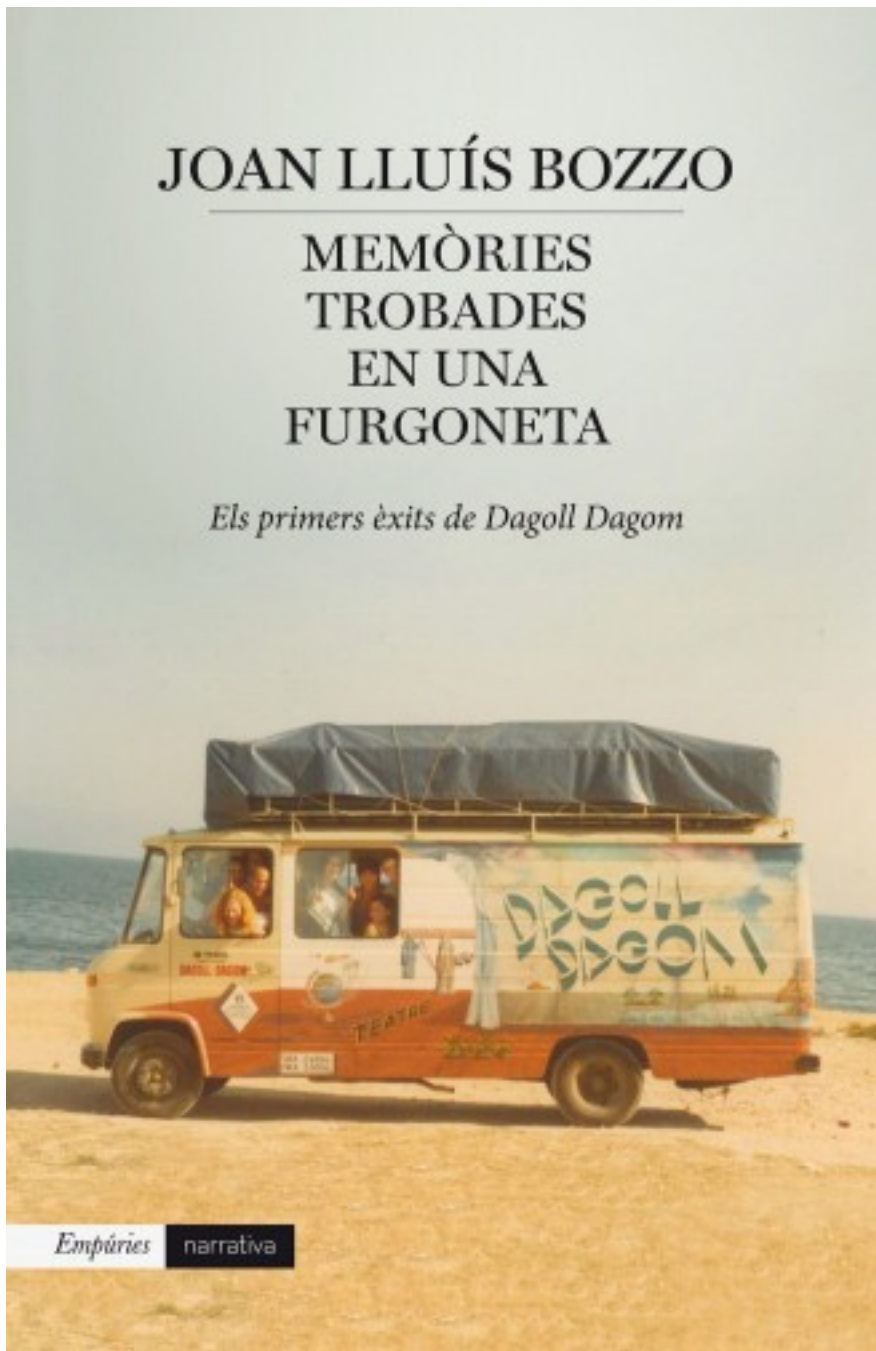
-Sí. L'ha tinguda sempre. Però per nosaltres era un referent, un precursor. Li teníem admiració i respecte i la seva deriva ens ha deixat molt dolguts, que algú que tens com a referent hagi sofert aquest atac furibund de conservadorisme, espanyolisme i anticatalanisme i faci actes quasi bé ridículs sap greu, perquè era un gran talent.

-Vostè està a l'altre costat, amb l'estelada al balcó, ha estat premiat per la CAL, col·labora amb Òmnium i ANC, ha estat cara visible del Catalan Weekend...

-Sí, això del Catalan Weekend es veu que ho han ajornat, vaig col·laborar-hi amb uns espots que ara han quedat invalidats. Però en tot cas jo sóc soci de l'ANC, de Súmate, de Plataforma per la Llengua, sóc soci de tot.

-'Antaviana' va servir per donar a conèixer Pere Calders?

-Sí, en el moment que el vam anar a buscar gairebé era desconegut. A finals dels setanta no es trobaven els seus llibres, de 'Tots els contes' hi havia una edició d'una editorial que havia plegat, Llibres de Sinera, que estava totalment descatalogat. Al final vam trobar uns quants exemplars a Públia, la llibreria d'un activista catalanista, i els vam comprar tots. 'Antaviana' va servir per reivindicar el seu nom i perquè es reconegués Calders com un dels principals escriptors en llengua catalana.

-De fet a principis dels vuitanta l'obra de Calders era molt assequible.

-Sí, arran d'Antaviana' es va publicar la seva obra, va entrar a ser matèria d'ensenyament a les escoles, se li van dedicar places, carrers, instituts... Però abans d'Antaviana' estava gairebé oblidat.

-També explica anècdotes al voltant del nom de la companyia.

-Sí, ens van arribar a dir 'El Gran Dragón', que has de tenir molta palla a l'ull, però encara ara, fora dels països de parla catalana se'ns coneix com a 'Dàgol Dàgom'.

-En quins projectes està ara ficada ara la companyia?

-Quan acabem 'Mar i cel' estrenarem nou musical. A més tenim presentat un projecte a TV3 per fer una sèrie, 'Quatre mares', una comèdia sobre el nou tipus de família actual.

-Situant-nos al present, com veu la política cultural actual, en especial la qüestió de l'IVA?

-Per a nosaltres la combinació entre crisi econòmica i IVA cultural ha sigut absolutament letal, em faig creus com alguns hem pogut sobreviure, perquè ha estat una doble agressió. La crisi econòmica ha dificultat l'anada al teatre, però l'IVA és un acte deliberat d'hostilitat, és un acte de guerra contra un sector que ha estat sempre molt crític, de forma majoritària, molt incomode. En la línia d'aquest PP que hem conegut els últims anys, el PP ultradretà.

-En la línia del que ja passava durant la transició, segons explica al llibre?

-Sí, són els fills d'aquells, amb una actitud de venjança, de demostrar qui mana. El Montoro ens va dir el sindicat de la cella i Wert és ultradreta, practica una política d'extermini.

-Semblava que l'IVA l'abaixarien abans de les municipals.

-Es deia, però el mal ja està fet. Perquè una cosa és apujar un punt un impost que ja estava alt respecte a Europa, però passar del 8 al 21 no cap al cap de ningú excepte el seu.

-Com preveu que sigui la relació amb el futur govern municipal de Barcelona?

-No crec que hi hagi cap malestar. Som respectuosos amb la voluntat del públic, és a dir, del poble, perquè públic i poble és el mateix. Ens sembla molt bé l'elecció del poble i no tenim cap reticència a treballar amb qui el poble a elegit lliurement. Ara, el PP també va ser elegit en el seu moment i ha fet autèntiques malvestats, però jo confio que la relació amb el nou govern municipal serà totalment tranquil·la.

Joan Lluís Bozzo ha escrit el llibre 'Memòries trobades en una furgoneta'. Foto: Adrià Costa